Boontje komt om zijn loontje

bron
Boontje komt om zijn loontje. Z.p. 1890-1900

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_boo004boon01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

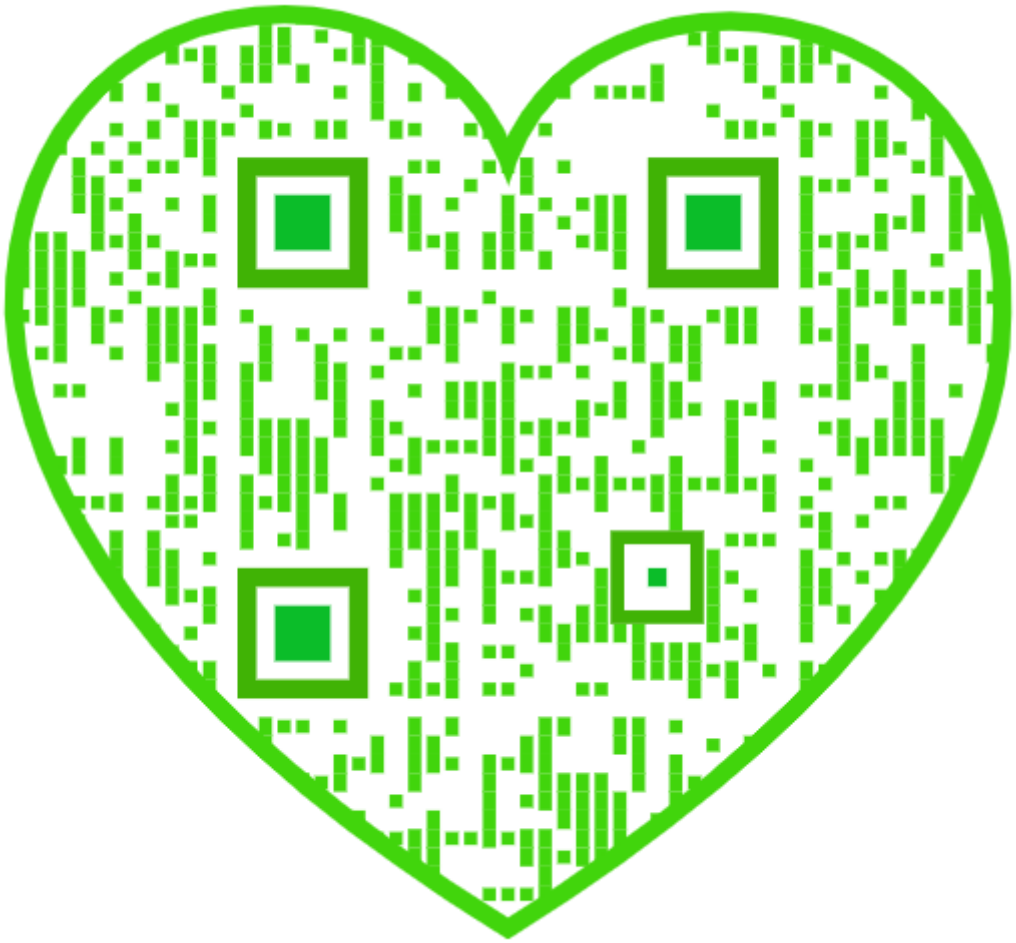

Marie de snoepster.

Moeder had dikwijls reeds ontdekt,
Dat er van de melk werd gelikt;
Zeker, dacht ze, doet het Mies de kat,
Foei, poes! hoe leelijk staat je dat.

Op zekeren dag, wat merkt Moe daar?
Dat ze ook suiker mist zoo waar;
Dit heeft poes natuurlijk niet gedaan,
Want zoet staat Miesje gansch niet aan.

Op 'n veilige plaats, in de provisiekast
Zet Moeder een taart, nu opgepast!
Jawel, ook daar slaat de dief zijn slag
En neemt een stukje den volgenden dag.

Wie denkt ge nu, kinderen, was de dief?
Wel zus Marie, Moeders hartedief.
Wat had die arme vrouw 'n verdriet,

Dit dacht zij van haar Marietje niet.

En hoe kwam men toch den dief op't spoor?
Dit ga ik u nu vertellen hoor!

Gods Wijsheid.

God is wijs, die malsche regen
Houdt nu op: het dorre gras
Heeft weêr zoo veel vocht gekregen
Als voor 't groeijen noodig was.

Viel er al te zware regen,
Zag men nimmer zonneschijn.
Dan zou 't langer niet tot zegen,
Maar tot schade voor ons zijn.
God is wijs, die malsche regen
Houdt weer op: de dorre grond
Heeft nu zooveel vocht gekregen,
Als Gods wijsheid noodig vond.

Eens was Marie in den kelder geslopen,
(De lust tot snoepen was haar weer bekropen)
En zie, twee lekkere broodjes liggen daar,
Marietje denkt, dat tref ik voorwaar.
De snoepster vraagt niet: ‘zijn ze voor mij?’
Wel neen, zij neemt ze zoo maar vrij,
En eet ze beide op het stoute kind,
Hopende, dat zij er nog een vindt.

Maar terwijl zij zoekende loopt in't rond,
Of ze nog iets van haar gading vond,
Wordt zij op eens zoo vreeselijk naar
En schreit: ‘och kwam toch Moeder maar!’
Op haar schreien loopt deze haastig aan
En heeft al gauw de zaak verstaan.

Wat was er gebeurd? Die twee broodjes daar,
Die lagen voor de muizen klaar;
Ze waren vergiftig en niet goed voor de maag
Van onze kleine Marie snoep-graag.

Het arme kind werd ernstig krank,
De dokter gaf menige bittere drank;
Die moest zij slikken, of ze wilde of niet,
Bij al haar pijn; och, och, wat verdriet.

‘Marietje, gij hebt uw verdiende loon,
Hoor 'k u zeggen op ernstigen toon.

Ja, 't is zoo, dus kinderen denkt hier aan,
En wilt toch nimmer snoepen gaan.

Het verhoorde gebed.

Mijn zusje is gezond. God hoorde mijn gebed,
En heeft tot onze vreugd mijn zusje-lief gered.
Wat zal mijn dankbaar hart dien goede God vergelden.
Zoo groot een God wil die gedankt zijn van een kind?
Ja! vader zegt, dat God daarin behagen vind:
Dies zal ik Zijnen lof, al ben ik jong vermelden.

Ydele Max.

Kleine Max is een zeer ijdel kind,
Die er steeds zijn vermaak in vindt,
Zich in ied'ren spiegel te bekijken.
Hoe zou u, kind'ren! zoo'n jongen lijken?
En of zijn Moeder het al verbiedt,
Max luistert naar haar woorden niet.

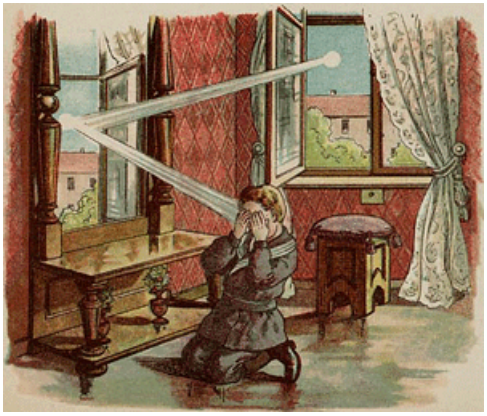

De straf blijft daarom ook niet uit,
Maar treft den kleinen ijdeltuit.
Als hij weer voor den
spiegel staat een maal,
Weerkaatst daarin een zonnestraal;
Treft hem in 't oog, het ijdele kind,
En maakt hem ongelukkig blind.

De verwelkte roos.

Waarom verwelkt de roos zoo ras?
Zei Jantje: och of 't anders was!
God wierd ook, dunkt me, meer geprezen,
Zoo 't roosje langer bleef in wezen,

Al denkt ge, dat ge 't wel doorziet,
Mijn lieve Jan! het is zoo niet,
De Schepper weet het best van allen,
Waarom 't zoo schielijk af moet vallen;
En wil ook, dat ge gadeslaat,
Hoe ras al 't aardsche schoon vergaat.
De Schepper, wien 't ons past te vreezen,
Wordt door bedillen nooit geprezen.

Louise, die scheeve gezichten trekt.

Louise is altijd vroolijk en blij,
Dat is nog niet zoo kwaad, meent gij;
Neen, maar ze heeft een groot gebrek,
Ze doet van blijdschap soms al te gek,
Zooals gij op ons plaatje ziet.
Hoe vindt ge dat? mooi zeker niet.

Dikwijls gaf Moeder haar straf ervoor,
Maar Louise gaat er toch mêe door.
Of Moe zegt: ‘als de klok gaat slaan,

Zal je gezicht zoo blijven staan;’
't Helpt niet, Louise lacht er om,
Zou 'k dat gelooven? 'k ben niet zoo dom.

Het verstandig antwoord.

Gij vraagt mij, waarom ik aan God gehoorzaam ben
't Is daarom, dat ik Hem als wijs en goed erken.
Hij heeft aan ons Zijn' wet uit liefde alleen gegeven,
Opdat wij vergenoegd en vrolijk zouden leven.
En al wat ons die wet verbiedt,
Is, hoe 't ook schijnen mag, ten onzen voordeel niet.
Wil iemand dan gelukkig wezen,
Die leer' gehoorzaam God te vreezen.

Zoo trekt ze eens op 'n morgen weer
Allerlei gezichten keer op keer;
Moeder roept: ‘kind, wil je dat laten!’
Maar neen, 't mag haar toch niet baten;

Tot eensklaps de groote klok twaalf slaat,
Ziet nu, hoe het Louise gaat.

Haar gezicht wordt eensklaps strak en stijf,
De angst slaat haar nu om het lijf;
Zij begrijpt, wat met haar is geschied
En er iets aan verand'ren kan ze niet.
Haar leven lang heeft zij 'n leelijk gelaat,
Wij zien nu, hoe het met ondeugden gaat.

Gehoorzaamt toch altijd uw moeder en vader,
Doet ge dit niet, dan berouwt het u later.

De zon.

Als ik de zon zie schijnen,
Die met haar lieve stralen
Deze aarde vrolijk koestert;
Opdat er kruiden groeijen,

Om mensch en vee te spijzen;
Die 't licht ons doet genieten.
Om toch verheugd te werken,
En vergenoegd te leven;
Dan denk ik, met aanbidding,
Hoe groot moet God niet wezen
Die zon heeft Hij geschapen!
En dat uit enkel liefde!

De zwaluwen.

Kees zou voor 't eerst naar school toe gaan,
Maar was de stoep pas afgetreden,
Of 't scheen, hij was niet weltevreden;
En bleef, het hoofd omhoog, een poos verwonderd staan.
Hij zag de zwaluwen zoo heen en weder zweven,
En zei: dat heet eerst regt op zijn gemak te leven.
Een man, die zich op straat bevond,
En Keesjes meening ras verstond,
Trok hem, al lachend, wat ter zijde;
En zei: wel weet ge 't niet, dat zij dit moeten doen:
Zij vangen vliegjes, om hun jongen meê te voên,
Die anders honger moesten lijden.
Noemt gij dit slechts vermaak, neen Keesje, dat is mis.
Zij kunnen, door dit lustig zweven,
Aan u een voorbeeld geven,
Hoe men met vlijt en vreugd zijn werk verrichten moet:
En dat het leelijk staat, als men 't gedwongen doet.

Ik loop naar school, zei Kees: die les is zeker goed.

De harde noot.

Een eekhoorntje vond eens een noot,
O, o, wat was zijn blijdschap groot.
Het dacht, wat zal die lekker smaken,
Ik zal haar maar eens gauw gaan kraken.

Daar komt een ander eekhoorntje bij
En zegt: ‘oho, die noot hoort mij.’
‘Wat,’ zegt de eerste, ‘houd je stil slokop,
Of 'k geef je met de noot op je kop.’

Hij laat het bij het zeggen niet,
Zooals gij op ons plaatje ziet;
Zij vechten, krabben en slaan elkaar,
En zitten elkander geducht in 't haar.

Het geweten.

Nooit heb ik meer vermaak, dan als ik mijnen pligt,
Blijmoedig heb verrigt.
Dan smaakt het eten best; dan kan ik vrolijk springen,
En blijde liedjes zingen;

Maar ben ik traag of stout, dan ben ik niet gerust;
Dan heb ik geenen lust
In spijs, in drank of spel; dan wordt mij door 't geweten
Geduriglijk verweten,
Dat ik een slechtaard ben, en dat ik nooit een man(*)
Zoo doende, worden kan.

(*) Meisjes zeggen:

‘E dat mij niemand dan
Zoo doende, achten kan.’

Eerst als ze elkaar flink hebben geschonden
En beide bloeden uit vele wonden,
Heeft ieder zich gewroken naar hartelust
En komen ze weer een beetje tot rust.

Zij besluiten, in plaats van langer te vechten,
Den twist verstandig te beslechten;
Zij denken, wij deelen samen de noot
En helpen ons zoo knap uit den nood.

Dit is nu netjes uitgemaakt,
Maar de noot dient dan toch eerst gekraakt.
Ze beproeven 't, maar zoo hard is de dop,
Dat ze beide zeggen: ‘ik geef het op.’

Toch probeeren ze het telkens nog eens weer
En bijten op de dop keer op keer;
Ten slotte zijn beide hun tanden kwijt,
En beginnen uit woede weer den strijd.

In de verwarring van 't gevecht
Wordt 't spreekwoord waarheid, dat ons zegt:
Waar twee honden vechten om een been,
Loopt er een derde vlug mêe heen.

Een derde eekhoorntje komt voorbij,
Neemt de noot en zegt: ‘die is voor mij.’

De vogel op de kruk.

Het zijn pas zes of zeven dagen,
Dat ik dit sijsje kocht van Klaas den vogelman;
En schoon ik in het eerst mijn moeite moest beklagen,
Nu is er nergens een, die beter vliegen kan.

Wat zou ik vorderingen maken,
Als ik zoo leerzam was als hij!
Maar 'k zou wel haast aan 't schreijen raken,
Mijn vogel, ach veroordeelt mij.
'k Wil dan voortaan mij zoo gedragen,
Dat, eer ik mij tot spelen schik,
Ik zonder vrees mij af kan vragen:
Wie leert er beter! hij of ik?

Frits in het hooge gras.

Alleen te huis moet Fritsje blijven,
En zich met spelen den tijd verdrijven,
‘Ik kan u vandaag niet medenemen,’
Zegt Moe, ‘maar ge zult u niet vervelen.
Wees dus heel zoet en denk eraan,
Dat ge volstrekt niet uit moogt gaan.’

Fritsje belooft het en 't duurt niet lang,
Of hij is met bouwen ijvrig aan den gang,
Maar eensklaps komt de gedachte bij den guit:
Ik loop toch liever de deur eens uit.

't Is lang niet prettig alleen in huis.
Waarom bleef Moe toch ook niet thuis?
Kort en goed neemt hij een besluit,
En is in een wip de deur nu uit.

Waar nu naar toe? Wacht, hij weet raad,
Verlaat zoo vlug hij kan de straat,
Een zijweg in en heeft in korten tijd
De heerlijke, groene weide bereikt.

Pietje. Bij het ziekbed van zijn zusje.

Ach, dat kermen, ach, dat klagen
Kan mijn teeder hart niet dragen,
Mietje-lief, ik voel uw pijn!
'k Zou gewillig voor u lijden,
Kon het u van smart bevrijden,
Of maar tot verlichting zijn.

Doch 't is boven mijn vermogen;
Maar ik buig, met weenende oogen,
Biddend mijne knietjes neêr.
‘Laat mijn bede u niet mishagen.
Goede Jezus! hoor mijn klagen,
En herstel mijn zusje weêr.’
‘Laat haar 't leven toch niet derven,
Ach, mijn moeder zou 't besterven,
Vader daalde wis in 't graf.
Lieve God! waar bleef toch Pietje,
Naamt Gij met mijn zusje Mietje,
Ook mijne ouders van mij af.’

Het gras staat daar verbazend hoog,
En Frits verdwijnt geheel uit 't oog;
Hij loopt maar door, vlinders achterna,
En vangt hij er een, dan lacht hij, ha, ha!
Eindelijk wil hij terug, maar, wat 'n spijt,
Hij is geheel den weg nu kwijt.
Wat een schrik voor onzen kleinen baas;
Och Frits, hoe was je toch zoo dwaas!

Als je gehoorzaam en braaf geweest was,
Stondt je nu niet alleen in het lange gras.
Arme Frits! hij roept maar keer op keer:
'Och, was ik toch bij Moeder weer!'
Maar niemand hoort hem en o, nood.
Daar wordt zijn angst nog meer vergroot;

Hij hoort een stem, qua, qua! roept zij!
Eerst ver af, maar steeds meer nabij.
Hij denkt niet anders, of een wild dier
Zal hem dra komen opeten hier.

De edelmoedige wedervergelding.

Zou ik dan mijn zusje kwellen,
Omdat zij mij niet bemint?
Zou ik kwaad van haar vertellen?
Neen, ik denk: zij is een kind.

'k Zal haar van mijn lekkers geven
Dan wat druiven, dan een peer,
Dan een hazelnoot zes zeven
En, wanneer zij wil, nog meer.
'k Zal haar hart door liefde winnen,
Ze is toch geen kwaadaardig kind,
Zoolang zal ik haar beminnen,
Tot ze in 't eind mij ook bemint.

Stelt u zijn groote angst dus voor, Daar valt niet mêe te lachen hoor! Qua, qua! hoort hij, al dicht bij zijn ooren, En Fritsje acht zich geheel verloren; Hij gelooft, dat nu het uur zal slaan, Dat het met Fritsje is gedaan.

Hij schreeuwt zoo hard hij schreeuwen kan,
En neemt de vlucht de kleine man.
Gelukkig wordt nu zijn geroep vernomen,
En ziet hij een dame nader komen;
Deze brengt hem veilig weer naar huis,
Maar ge ziet, hoe het afliep, wat 'n kruis.